

**XVII. školsko natjecanje iz hrvatskoga jezika
2. veljače 2012.**

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati (crnom ili plavom kemijskom olovkom) na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Upiši kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad svih sklonjivih (deklinabilnih) riječi.

Recite mi, doktore, je li istina da sirup od meda s ljekovitim biljem jača imunitet u razdoblju gripe?

3	
---	--

2. Odredi vrste riječi.

Pljus! Mobitel je u vodi. Što sada?

Da, mi nudimo dva učinkovita i brza rješenja.

riječ	vrsta riječi
pljus	
je	
u	
sada	
da	
mi	
nudimo	
dva	
učinkovita	
i	
rješenja	

3	
---	--

3. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

u jugozapadnoj hrvatskoj između velebita, plješivice, velike i male kapele nalazi se povijesna hrvatska županija lika. rijeka krbava teče krbavskim poljem. tamo se 9. rujna 1493. odigrala krbavska bitka. naše borce predvodio je ban emerik derenčin. pobijedili su turci pod vodstvom jakub-paše. opis te bitke nalazimo u zapisu popa martinca u novljanskome brevijaru. poveljom pape ivana pavla drugoga 2000. godine osnovana je biskupija. na području ličko-senjske županije nalaze se plitvička jezera.

5	
---	--

11	
----	--

4. Ispiši i imenuj sve glagolske oblike.

Skrenuvši pogled, ugledah pusto dvorište.

Nema više kuće u kojoj se bijah rodio, u kojoj dugo stanovaše moja baka.

Budem li je dozivao, čut će me negdje u nebeskim visinama, mislio sam.

Volio bih opet vidjeti njezino drago lice.

Osluškujući daleke glasove, potiskujem tugu.

Miruj, srce moje!

glagolski oblik	naziv glagolskog oblika

6	
---	--

5. Upiši č/ć.

Oko pono__i uku__ani ulaze u dje__ju sobu o__ekuju__i dvanaest __udesnih otkucaja sata pri__vrš__enoga na zidu. Novorođen__e sniva u zamra__enoj sobi.

Na stol__i__u u zdjeli o__iš__eno vo__e. Prije svanu__a otvaraju se __arobni naran__ini cvjetovi. Mjese__ina postaje vodi__ kroz vje__nost.

4	
---	--

10	
----	--

6. Zaokruži točno.

U doba humanizma *razmijerno/razmjerno* neugledna knjiga, otisnuta u većem broju primjeraka, postala je *pristupačna/pristupaćna* te je temeljito *izmjenila/izmijenila* odnos prema pismenosti. Tiskarska *djelatnost/dijelatnost* započela je u Italiji, a u njoj su od početka sudjelovali Hrvati.

4	
---	--

7. Upiši rečenične i pravopisne znakove.

Budući da knjižnica nosi ime K Š Gjalskoga na ulazu u zgradu stoji spomen ploča

U knjižnicu je ušla Marija moja prijateljica kako bi posudila nešto zabavno

Pravio sam se da ju ne vidim a pratio sam svaki njezin pokret

4	
---	--

8. Odredi vrste rečenica (jednostavna, nezavisno složena, zavisno složena).

a) Tko bi vjerovao da je povijest učiteljica života.

_____

b) Ljudi danas ne pamte ni dvadeset godina unatrag.

_____

c) Sjeli su i dugo razgovarali o Šenoinu romanu.

_____

d) Zanimaju ih povijesne istine i općeljudski problemi.

_____

4	
---	--

9. Zaokruži pogrješno napisane riječi.

Sve je prošlo glatko. Gradski je orkestar pod natstrešnicom otvirao himnu, a predsjednik je potpisao povelju.

3	
---	--

15	
----	--

10. Zaokruži slovo ispred točno napisane rečenice.

- a) Sutra ću spavati kod prabake.
- b) Idem kod moje drage prabake.
- c) Mogao bih ići s novim biciklom.
- d) Lijepo mi je sa mojom prabakom.

1	
---	--

11. Imenuj glasovne promjene provedene u podcrtanim riječima.

Gledali smo filmove:

- 1. Zbogom oružje _____
- 2. Labuđe jezero _____
- 3. Euroljani _____
- 4. Izgubljeni u Africi. _____

4	
---	--

12. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je u podcrtanoj riječi provedena jotacija.

- a) Momče, hajde, požuri!
- b) Pobjeći će ti svi zečevi!
- c) Kako samo brzo skače!
- d) Vrijeme prebrzo teče!

1	
---	--

13. Spoji definicije s pojmovima (npr. 5. e).

- 1. apstraktni sustav znakova
- 2. proces slanja i primanja poruke
- 3. višak obavijesti pri slanju poruke
- 4. nejezični zvukovi i šumovi
- a) zalihost
- b) buka
- c) jezik
- d) komunikacija

1. _____, 2. _____, 3. _____, 4. _____

2	
---	--

8	
---	--

14. Zadatak ima dva dijela.

1. Napiši rečenice u skladu s jezičnom normom.

a) U javnom su priopćenju iznešene neistine.

_____

b) Kako ne bismo pogriješili, moramo biti pažljivi.

_____

2. Dopuni tvrdnje.

a) U rečenici *U javnom su priopćenju iznešene neistine.* prekršena je

_____ norma.

b) U rečenici *Kako ne bismo pogriješili, moramo biti pažljivi.* prekršena je

_____ norma.

4	
---	--

15. Pridruži zadanim sadržajima njihov izraz.

sadržaj	izraz
slova u latiničkome pismu poredana od A do Ž	
jezik određen općehrvatskom standardnojezičnom normom	
jezik kojim se služimo u svakodnevnome životu	

3	
---	--

16. Zaokruži dvosložne riječi u rečenici.

Ne pada snijeg da pokrije brijeg, već da se vide tragovi.

1	
---	--

8	
---	--

17. Popuni tablicu.

govornik	faze u komunikaciji
_____	psihološka
podražaj živčanoga sustava	_____
pokretanje govornih organa	_____

3	
---	--

18. Zadatak ima dva dijela.

1. Upiši slova koja nedostaju.

- a) Otko__čan__ ti je t__rba.
b) Pokl__ni joj ruž__.

2. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj nije bilo dovoljno zalihosnih elemenata i objasni svoj odgovor.

3	
---	--

19. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Svaki oblik nekoga jezika, tj. jezična pojavnost naziva se:

- a) koine
b) idiolekt
c) idiom
d) žargon.

1	
---	--

7	
---	--

20. Imenuj narječje i izgovor.

a) Šta ne može to reći u dvi beside, ki čovik čoviku!

narječje: _____

izgovor: _____

b) Kaj to veter pripoveda, z nekim se spomina?

narječje: _____

izgovor: _____

4	
---	--

21. Zaokruži da ili ne.

a) Zračna struja kreće iz pluća. DA – NE

b) Glas nastaje u grkljanu. DA – NE

c) Glas dobiva konačni oblik u ždrijelu. DA – NE

d) Usna šupljina služi kao rezonator. DA – NE

4	
---	--

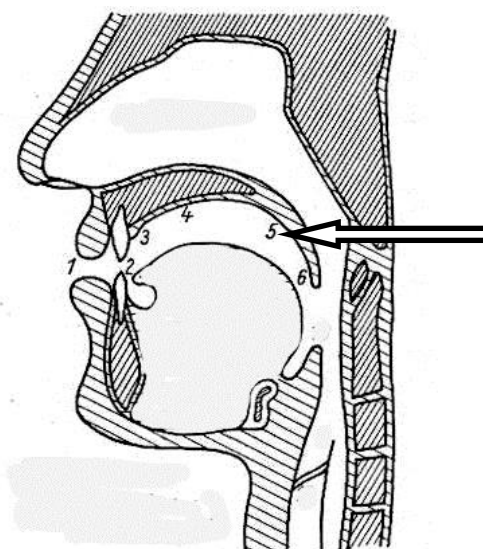
22. Zaokruži slovo ispred glasova koji nastaju na tvorbenom mjestu označenom brojkom 5.

a) r, l

b) t, d, n

c) lj, nj, đ

d) k, g, h

1	
---	--

9	
---	--

23. Zaokruži dvousnenike.

Objasni primjer.

1	
---	--

24. Ispiši bezvučne palatale.

Anđelko je Klobučar orguljaš.

_____

1	
---	--

25. Spoji (npr. 4. d).

1. Zatvornici pri čijem se izgovoru stvara najviši šum.

a) m, n, nj

2. Zapornici pri čijem izgovoru nastaje prasak.

b) c, z, s

3. Zvonačnici pri čijem izgovoru zračna struja slobodno prolazi kroz nosnu šupljinu.

c) b, d, g

1. _____, 2. _____, 3. _____

3	
---	--

26. Dopuni.

U paru riječi *mir – vir* fonemi **m** i **v** imaju _____ funkciju.

1	
---	--

27. Zaokruži slova ispred parova riječi koji čine minimalni par.

a) lik – lijek

b) lik – lak

c) tlak – trak

d) lug – jug

2	
---	--

8	
---	--

28. Dopuni.

U paru riječi *Lana* – *Branka* istaknuti glasovi su _____
istoga fonema.

1	
---	--

29. Ispiši dvoslove (digrafe) iz rečenice.

Zabilježen je porast prodaje džepnih knjiga.

_____

1	
---	--

30. Zaokruži slova ispred rečenica u kojima je podcrtana riječ točno naglašena.

- a) Cijenim tvoj rád.
- b) To je moj òtac.
- c) Sokrat je filozòf.
- d) Moram nacijêpati drva.
- e) Ivo je moj brăt.

2	
---	--

4	
---	--

|